

Lokalt arbeid med læreplan - kvalitet i fagopplæringen

Lurer du på hvordan du kan gi dine lærlinger best mulig opplæring? Her får du vite hvordan lærebedriften, opplæringskontoret og fylkeskommunen kan planlegge og vurdere det lokale arbeidet med læreplaner.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 19.04.2016

Hvordan planlegge det lokale arbeidet med læreplaner

Skolen, lærebedriften og fylkeskommunen har ulikt ansvar for hvordan de lokalt skal jobbe med læreplaner. Lærebedriftene og opplæringskontoret har stor lokal handlingsfrihet for opplæring av lærlinger. Det er imidlertid viktig at de har et reflektert forhold til hvilke krav som stilles. Her ser du hvordan lærebedriften, opplæringskontoret og fylkeskommunen kan planlegge og vurdere det lokale arbeidet med læreplaner.

1. Mål og planer

Fylkeskommunenes ansvar

Fylkeskommunen er ansvarlig for å godkjenne nye lærebedrifter.

Kravene i loven knyttes til at lærebedriften har en faglig leder som er ansvarlig for opplæringen, at lærebedriften følger krav i loven (§4-3) og at opplæringen følger læreplanverket (§3-4).

Fylkeskommunen kan veilede, følge opp og kontrollere at den enkelte bedrift følger kravene for godkjenning (§4-8).

Opplæringskontorets, lærebedriftens eller skolens ansvar

Alle lærebedrifter er forskjellige, og organisering og valg av arbeidsmetoder vil variere fra bedrift til bedrift og fra bransje til bransje. Samtidig er kompetansemålene i læreplanen brede. Derfor er det til stor hjelp å ha en egen intern plan som konkretiserer og tilpasser kompetansemålene til lærebedriftens daglige drift. Den interne planen for opplæringen skal forsikre at lærlingen får den opplæringen han eller hun har krav på.

Lærebedriften er ansvarlig for at lærlingen får en opplæring som er i samsvar med kravene i læreplanen. Derfor skal lærebedriften lage en intern plan for opplæringen som sikrer dette (§ 4-4).

Det er **faglig leder** som har hovedansvaret for at lærlingen får den opplæringen han eller hun har krav på (§4-3).

I **lærekontrakten** skal det gå fram hvem som har ansvaret for de ulike delene av opplæringen etter læreplanen (§ 4-5).

I hovedsak vil en lokal plan konkretisere hva lærlingen skal jobbe med for å nå kompetansemålene, hvordan han eller hun skal jobbe, hvilke konkrete krav som stilles til arbeidet og hvem som har ansvar. Det siste er knyttet til bedriftens kvalitetskriterier og interne krav til arbeidet.

I Kunnskapsløftet er læreplanene utformet slik at det er rom for lokale tilpasninger. Kompetansen kan oppnås på flere forskjellige måter. Arbeid med ulike oppgaver, utstyr og metoder kan føre fram til den samme kompetansen.

2. Gjennomføring

Fylkeskommunenes ansvar

Fylkeskommunen følger opp lærebedriftene.

Fylkeskommunen synliggjør egne lokale tiltak. Se eksempel om hvordan Troms fylkeskommune følger opp lærebedriftene.

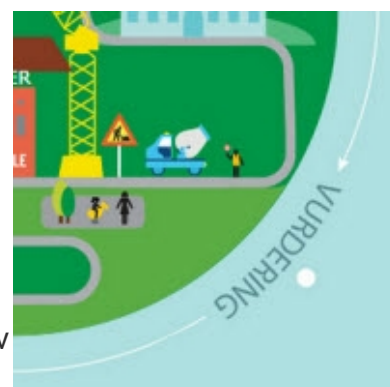
Opplæringskontorets, lærebedriftens eller skolens ansvar

Lærebedriften gjennomfører opplæringen av lærlingen.

3. Vurdering

Når bedriften lager en intern plan for opplæringen, er det viktig å tenke på om planen gir lærlingene en relevant opplæring i faget og om lærlingen blir godt utrustet til å gå opp til fag- eller svenneprøven. Det kan være hensiktsmessig å tenke gjennom følgende:

- Er lærlingen kjent med hvordan opplæringen skal foregå og hvilke krav som stilles før han/hun går opp til fag- eller svenneprøve?

- Opplevs opplæringen relevant for lærlingen?
- Hvis lærebedriften ikke kan gi opplæring i alle kompetansemål i læreplanen, hvordan skal bedriften samarbeide med opplæringskontoret eller andre lærebedrifter om restteori?

I Lærlingundersøkelsen og Lærebedriftsundersøkelsen presenteres informasjon som viser hvordan lærlingen og lærebedriften oppfatter at den interne planen for opplæringen fungerer. Vi presenterer her det nasjonale snittet, mens du i Skoleporten finner informasjon på ditt nivå.

Lærlingundersøkelsen tar for seg følgende:

- Har lærlingen oversikt over hva han/hun skal lære i læretiden?
- Får lærlingen opplæring i alt han/hun skal kunne i faget ditt?
- Er det laget en plan for lærlingens opplæring i lærebedriften?

Lærebedriftsundersøkelsen tar for seg følgende:

- Kjenner lærebedriften kravene til vurdering av fag- og svenneprøven?
- Hvor ofte har lærebedriften planlagte samtaler med hver lærling hvor veileder/instruktør går gjennom den interne opplæringsplanen og status for opplæringen?

Lærlingundersøkelsen

Lærebedriftundersøkelsen

4. Oppfølging

Fylkeskommunenes ansvar

Dette kommer an på hva slags tiltak fylkeskommunen har satt i gang. Dette må fylkeskommunen fylle inn. I nasjonal modell kan vi legge inn et fylkeseksempel.

Opplæringskontorets, lærebedriftens eller skolens ansvar

Etter hvert som lærebedriften finner ut hva som fungerer og ikke fungerer, justeres opplæringsplanen etter behov.

